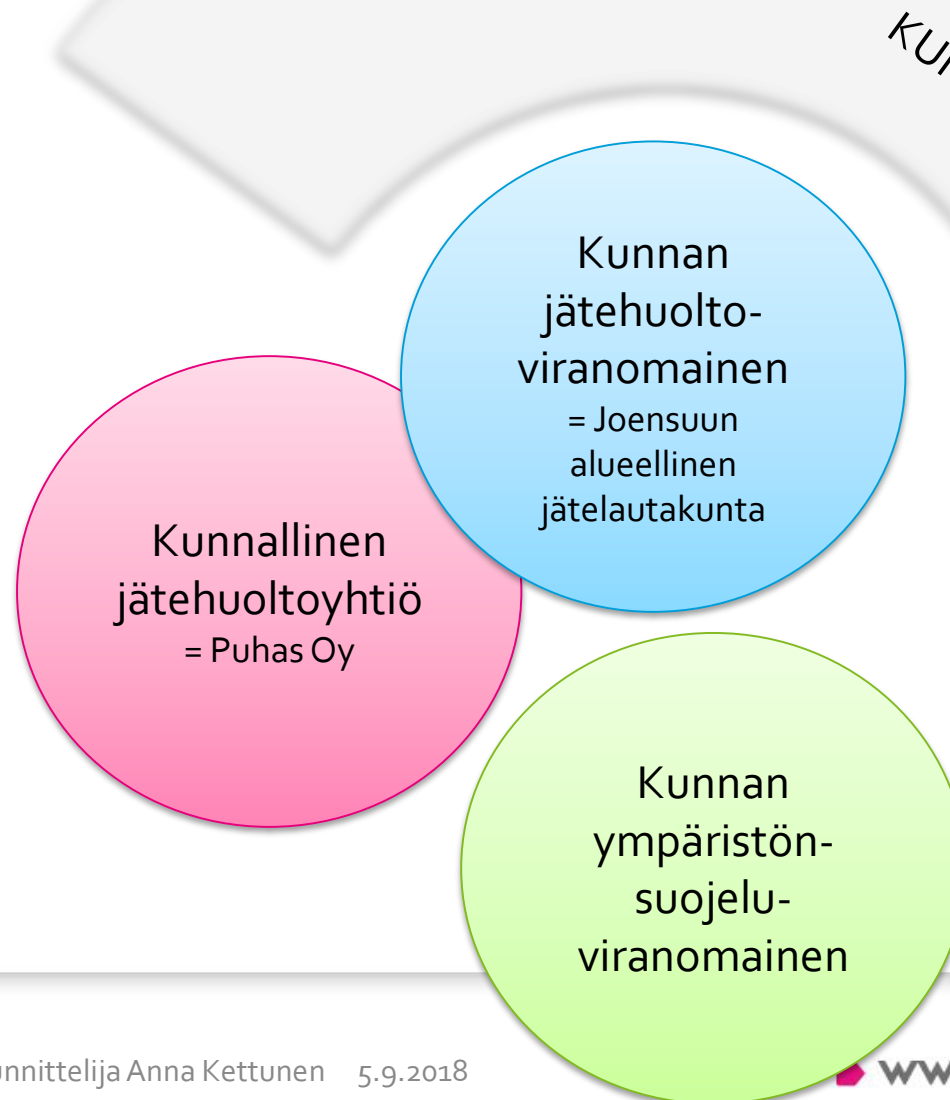

KATSAUS KUNNAN ROOLIIN JÄTEHUOLLON OHJAUKSESSA

Circwaste-hankkeen tilaisuus 5.9.2018
"Kohti yhdyskuntajätteen parempaa lajittelua ja hyödyntämistä"

JÄTEHUOLLON KUNNALLISET TOIMIJAT

- ▶ Tavoitteena jätehuollossa on
 - ▶ ehkäistä terveys- ja ympäristöhaittojen syntyä
 - ▶ vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta
 - ▶ edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä
 - ▶ varmistaa toimiva jätehuolto
 - ▶ ehkäistä roskaantumista→ Kunnalle on asetettu lainsäädännössä velvoitteita ja vastuuta erityisesti asumisen mutta myös muiden toimijoiden jätehuollon järjestämisessä
- ▶ Alueellisista valvontatehtävistä, jättesuunnittelusta ym. vastaa Ely-keskus

JOENSUUN ALUEELLINEN JÄTELAUTAKUNTA – KUNTIEN YHTEINEN JÄTEHUOLTOVIRANOMAINEN

- ▶ Toimialue Joensuu, Ilomantsi, Kontiolahti, Liperi ja Polvijärvi; asukkaita n. 113 000
- ▶ Lautakunnassa luottamushenkilöedustus jokaisesta kunnasta, kokoontuu 6–7 krt/vuosi.
- ▶ Jätelautakunta vastaa jätehuollon järjestämisen, suunnittelun ja seurannan *viranomaistehtävistä*, mm.:
 - ▶ Hyväksyy kunnan jätehuoltomääräykset
 - ▶ Hyväksyy jätetaksan
 - ▶ Käsittelee poikkeushakemukset ja muistutukset laskuista
 - ▶ Päättää jätteenkuljetuksen järjestämisestä
 - ▶ Pitää jätteenkuljetuksen rekisteriä ja seuraa jätteenkuljetuksen järjestämistä
 - ▶ Seuraa kiinteistöjen liittymistä kunnan järjestämään jätehuoltoon
- ▶ Henkilöstö: jätehuoltosuunnittelija, jätehuoltoneuvoja, toimistos sihteeri (3 htv)
- ▶ Yhteistyövelvoite kuntien, valvontaviranomaisten ja Puhas Oy:n kanssa

KUNNAN VASTUU JÄTEHUOLLOSTA

- ▶ Jätteen haltijalla on lähtökohtaisesti vastuu jätehuollon järjestämisestä – poikkeuksena kunnan ja tuottajien velvoitteet
- ▶ Kunta järjestää asumisen ja vapaa-ajan asumisen jätehuollon
 - ▶ Lisäksi julkisyhteisöjen ja yhdistysten hallinto- ja palvelutoiminnan sekä sote-palveluiden ja koulutustoiminnan yhdyskuntajätteen jätehuollon
 - ▶ Lisäksi yritysten jätehuollon, jos muu palvelutarjonta puuttuu, jätteen haltija sitä pyytää ja jäte soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään
- ▶ Kunnan jätepalveluita ovat mm. jätteenkuljetus, kierrätys- ja käsittelypalvelut, vastaanottopaikat, jäteneuvonta
- ▶ Yksityiset jätehuoltoyritykset tarjoavat samoja palveluita yrityksille ja yksityisoikeudellisille yhdistyksille
- ▶ Kunnan jätehuoltomääräyksillä ohjataan jätehuollon järjestämistä paikallisesti
 - ▶ Elinkeinoelämän jätehuoltoa ne koskevat rajatusti (erityisesti ympäristönsuojelulliset perusteet)
- ▶ Jätelaki ja sen nojalla annetut asetukset koskevat kaikkia toimijoita

KIINTEISTÖN JÄTEHUOLLON JÄRJESTÄMINEN

- ▶ Asuinkiinteistöillä ym. kuntavastuuseen sisältyvillä kiinteistöillä on velvollisuus kuulua kunnan jätehuoltojärjestelmään ja noudattaa jätehuoltomääräyksiä
- ▶ Jätteet on luovutettava kunnan tai tuottajayhteisöjen järjestämään jätehuoltoon:
 - kiinteistöittäinen keräys, jäteasema, jätekeskus
 - aluekeräys, tuottajien vastaanottopaikat, ekopisteet, kiertävä keräys jne.
- ▶ **Kiinteistön haltija järjestää jätteiden keräyspaikan ja ylläpitää sitä**
 - ▶ suunnittelu ja mitoitus
 - ▶ valaistus, auraus, hiekoitus, (lukitus, ilmanvaihto)
 - ▶ astioiden hankinta, merkintä, kunnossapito, puhdistaminen
 - ▶ astiat voitava tyhjentää muita astioita siirtämättä
 - ▶ siisteys: esim. roskat, keräyspaikkaan kuulumattomien jätteiden kuten sähkölaitteiden tai huonekalujen pois toimittaminen
 - ▶ tiedotusvelvollisuus: kiinteistön haltijan tulee tiedottaa asukkaita ja muita toimijoita jätteiden lajittelusta sekä keräys- ja kuljetusjärjestelyistä, sekä seurata jätehuollon toteutumista kiinteistöllä.

JÄTTEIDEN LAJITTELU JA KERÄÄMINEN KIINTEISTÖLLÄ

Hyötyjätteen erilliskeräysvelvoitteet, ei-asuinkiinteistöt (taajamissa)

Hyötyjätelaji	Erilliskerättävä, jos
Biojäte	kiinteistöllä on ruoan valmistusta tai ruokala tai biojätettä syntyy muuten merkittäviä määriä (30 l tai 10 kg viikossa)
Kartonkipakkausjäte	jätelajia kertyy keskimäärin yli 200 litraa tai 5 kg kuukaudessa
Lasipakkausjäte	jätelajia kertyy keskimäärin yli 50 litraa tai 15 kg kuukaudessa
Metallipakkausjäte	jätelajia kertyy keskimäärin yli 50 litraa 5 kg kuukaudessa
Paperi	kuten jätelain 49 ja 50 § määräävät
Pahvipakkausjäte	jos erillinen pahvinkeräys on järjestetty ja jätelajia kertyy merkittävä määrä

- ▶ Huom! Pakkausjätteen osalta velvoitteet vahva suositus jätteenkuljetusta koskevien valitusprosessien vuoksi
- ▶ Lisäksi aina poltettavan jätteen keräys
- ▶ Tyhjennysvälit määritetty jätehuoltomääräyksissä
- ▶ Asuinkiinteistöillä velvoite perustuu huoneistomäärään

Yleiset velvoitteet noudattaa etusijajärjestystä ja pitää jätteet erillään.

Toiminnanharjoittaja vastaa jätehuollon järjestämisestä, mm.:

- ▶ vaaralliset jätteet
- ▶ lääkejätteet
- ▶ puutarhajätteet
- ▶ huonekalu- ym. isokokoinen jäte
- ▶ remonttijäte
- ▶ sähkölaitteet
- ▶ muovipakkaukset ja muut pakkaukset
- ▶ tuotannossa syntyvä jäte

TUOTTAJAVASTUU

- ▶ **tuottaja:** tuotteen valmistaja tai maahantuoja (pakkaukset: tuotteen pakkaaja, pakatun tuotteen maahantuoja)

Tuottajavastuu tarkoittaa tuotteiden valmistajien ja maahantuojien velvollisuutta järjestää tuotteiden jätehuolto kustannuksellaan, kun tuotteet poistetaan käytöstä.

- ▶ tuottajavastuun piiriin kuuluvat mm.
 - ▶ renkaat sekä henkilö- ja pakettiautot
 - ▶ sähkö- ja elektroniikkalaitteet
 - ▶ paristot ja akut
 - ▶ paperituotteet
 - ▶ pakkaukset
- ▶ Käytännössä: määriteltyihin vastaanottopaikkoihin tuotujen käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuolto
 - ▶ Kotitalouksille: ekopisteet, paperinkeräyspisteet, sähkölaitteiden vastaanottopisteet jne.
 - ▶ Yritysten tuottajavastuupalvelut voivat erota kotitalouksien palveluista
- ▶ Käytännössä tuottajat ovat muodostaneet **tuottajayhteisöjä** vastaamaan lakisääteisistä velvoitteista
- ▶ mm. keräysverkoston laajuudesta ja kierrätysvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksissa
- ▶ lisätietoa: www.ymparisto.fi/tuottajavastuu; kuluttajien keräysverkosto www.kierratys.info

JÄTELAINSAÄDÄNTÖÄ UUDISTETAAN

- ▶ **EU:n jätedirektiivit** hyväksyttiin kesäkuussa 2018
 - Toimeenpano 07/2020 mennessä kansallisessa lainsäädännössä
- ▶ Yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteet
 - ▶ vrt. 2016 42 % kierrätysaste
 - ▶ 2025 55 %
 - ▶ 2030 60 %
 - ▶ 2035 65 %
- ▶ Myös muita muutoksia, mm. biojätteen kierrätys syntypaikalla tai erilliskeräys 31.12.2023 mennessä; tilastointimäärittelyt
- ▶ Pakkausjätteiden kierrätystavoitteet kiristyvät asteittain 2025 > 2030, esim.
 - ▶ Muovi vrt. 2016 25 % kierrätysaste > 50 % > 55 %
 - ▶ Lasi vrt. 2016 90 % kierrätysaste > 70 % > 75 %
 - ▶ Paperi ja kartonki vrt. 2016 115 % kierrätysaste > 75 % > 85 %
 - ▶ Puu vrt. 2016 14 % kierrätysaste > 25 % > 30 %

KANSALLISEN LAINSÄÄDÄNNÖN MUUTOKSIA

- ▶ Jätelain muutos 13.6.2018 (445/2018), voimaan 1.1.2019
 - ▶ rajaa kunnan vastuuta yhdyskuntajätteen jätehuollon järjestämisessä pääosin asumisessa syntyvään jätteeseen
 - ▶ määrittää ns. markkinaehtoisien toiminnan rajaukset kuntaomisteisille jätehuoltoyhtiöille (kunnan jätehuollon toimialalla toimivat sidosyksiköt ja hankintayksiköt)
 - ▶ muutos poikkeusmahdollisuuteen velvollisuudesta luovuttaa jäte kunnan järjestämään jätehuoltoon
- ▶ Valmisteilla lakimuutos mm. sähköisestä tietoalustasta ja sen käyttämisestä
 - ▶ tavoiteaikataulu: lakimuutos voimaan 1.9.2019
- ▶ Odotettavissa EU:n uudistettujen jätealan direktiivien toimeenpano → muutokset kansalliseen lainsäädäntöön

Yhteystiedot

Lupa- ja viranomaistoiminnot
Joensuun alueellinen jätelautakunta
Muuntamontie 5
80100 Joensuu

- ▶ www.joensuu.fi/jatehuolto
- ▶ jatelautakunta@joensuu.fi
- ▶ puh. 050 408 6936 tai 050 412 6945